

registrator@naturvardsverket.se

Yttrande över remiss från Naturvårdsverket gällande förslag till föreskrifter och skötselplan för Nämndöskärgårdens nationalpark och skötselplan för Långviksskärs naturreservat

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) anser att föreskrifterna generellt är väl formulerade och genomtänkta och kommer inte att i detalj vidare yttras om. Detta svar baseras på föreskrifternas utformning ut ett vetenskapligt perspektiv. Sammanfattningsvis vill SLU framföra att kunskapen om påverkan på natur där tillträdesförbud införts kan vara bristfällig på grund av brist på uppföljning efter att områden med restriktioner har införts. SLU föreslår att uppföljning bör ske där områden med nya tillträdesrestriktioner införs.

Specifika synpunkter

2.1.2, pkt 9

Det har under många år forskat på människans påverkan på natur, ofta i syfte att se vilka störningar människor har på de ekosystem de befinner sig i t.ex. slitage. Man har också från många studier sett att människor och deras aktiviteter kan påverka biodiversitet i en positiv riktning t.ex. lågintensivt skogs och jordbruk. Senast under Covid-19 pandemin har det publicerats ett flertal artiklar om hur olika biotoper, ekosystem och arter påverkades då besökarantal ändrades på olika destinationer på grund av restriktioner och rekommendationer för människor. Bland annat har Jonas Hentati Sundberg et.al (2021) kunnat visas att mänsklig frånvaro minskade reproduktionen på annars välbesökta sjöfågelkolonier. Detta kunde visas på Karlsöarna utanför Gotland där havsörn störde sillgrisslekolonierna i mycket högre omfattning än när människor närvarade och reproduktionen minskade med 26% under pandemiåren. Baserat på dessa resultat föreslogs att mänsklig närvaro kan användas som en strategisk åtgärd för att bevaka sjöfågelkolonier, och att ett socialt-ekologiskt systemperspektiv är avgörande för långsiktig framgång i förvaltningen av skyddade områden.

Från den senaste fågelundersökningen i Nämndöskärgården inför nationalparksbildandet kunde man konstatera att Tärnskär var en av de fågelrikaste öarna av de undersökta öarna i området. Tärnskär är också en av de mest besökta öarna i området. Besökare kommer gärna dit på grund av dess vackra natur och goda badmöjligheter och har varit välbesökt ända sedan 50-60-talet. SLU föreslår därför att om man inför ett fågelskyddsområde på delar av Tärnskär bör det ske med en väl utformad förstudie och uppföljning av eventuella förändringar av fågellivet på ön och dess omgivande öar efter att ett fågelskydd har införts. Detta föreslås även på andra områden där tillträdesrestriktioner eventuell förändras.

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av dekan Torleif Härd efter föredragning av koordinator Linda Ferngren. Innehållet har utarbetats av miljöanalysspecialist Helena Strömberg vid institutionen för akvatiska resurser.

Torleif Härd

Linda Ferngren